

przewodnik-celownik
trafaj bezbłądnie

Budapeszt

atlas miasta
w środku!

ERGO
HESTIA

Bezdroża

Ubezpieczenie
w podróży

Autorka przewodnika: Monika Chojnacka

Redaktor prowadzący: Maciej Żemojtel

Redakcja i korekta wydania: Gabriela Turzańska, Maciej Żemojtel

Zdjęcie na okładce: © TTstudio | Depositphotos.com

Opracowanie kartograficzne: Grzegorz Marchut, Maciej Drzniewicz, Szymon Markowicz

Źródło pochodzenia danych kartograficznych:

OSM (<http://www.openstreetmap.org>)

Koncepcja graficzna serii: Panczakiewicz Art Design, Paweł Panczakiewicz

Projekt okładki i strony tytułowej: MAZAKI STUDIO Konrad Rządowski

Skład: Krzysztof Hosaja

Wszelkie prawa zastrzeżone. Nieautoryzowane rozpowszechnianie całości lub fragmentu niniejszej publikacji w jakiegokolwiek postaci jest zabronione. Wykonywanie kopii metodą kserograficzną, fotograficzną, a także kopiowanie książki na nośniku filmowym, magnetycznym lub innym powoduje naruszenie praw autorskich niniejszej publikacji.

Wszystkie znaki występujące w tekście są zastrzeżonymi znakami firmowymi bądź towarowymi ich właścicieli.

Autorka oraz wydawnictwo Helion dołożyli wszelkich starań, by zawarte w tej książce informacje były kompletne i rzetelne. Nie biorą jednak żadnej odpowiedzialności ani za ich wykorzystanie, ani za związane z tym ewentualne naruszenie praw patentowych lub autorskich. Autorka oraz wydawnictwo Helion nie ponoszą również żadnej odpowiedzialności za ewentualne szkody wynikłe z wykorzystania informacji zawartych w książce.

Wydawnictwo Helion

ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice

tel.: 32 2309863

e-mail: redakcja@bezdroza.pl

księgarnia internetowa: <http://bezdroza.pl>

Drogi Czytelniku!

Jeżeli chcesz ocenić tę książkę, zajrzyj pod adres:

<http://bezdroza.pl/user/opinie/?bebud2>

Możesz tam wpisać swoje uwagi, spostrzeżenia, recenzję.

Wydanie II

ISBN: 978-83-283-0070-5

Copyright © Helion, 2015

• **Kup książkę**

• **Poleć książkę**

• **Oceń książkę**

• **Księgarnia internetowa**

• **Lubię to!**

Nasza społeczność

Budapeszt

Kup książkę

Poleć książkę

RÓZSADOMB

VIZIVÁROS

87

**Muzeum Rzymskiego
Obozu Warownego**
(Táborvárosi Múzeum)

2 D1

Pacsirtamező utca 63

6, 86

V–IX, wt.–nd. 10.00–18.00

N 400 Ft, U 200 Ft

Powstało w związku z odkryciem archeologicznym na ulicy Pacsirtamező w 1950 r. Podczas budowy jednego z bloków mieszkalnych natknięto się na pozostałości oberży z II w. n.e.; zmieniono więc plany zabudowy terenu i w powiększonych podziemiach urządzono muzeum. Wśród znalezisk wyróżnia się kolekcja naczyń kuchennych, pucharów i amfor do przechowywania wina. Budynek był wyposażony w salę jadalną, pokoje gościnne oraz łazienkę z ciepłą i zimną wodą. Na jednej ze ścian zachował się fresk przedstawiający polowanie. W V w. miejsce to przeznaczono na pochówki. Z tego okresu zachowały się sarkofagi, ceglane grobowce i łowiane trumny.

88

Muzeum Sztuk Pięknych
(Szépművészeti Múzeum)

6 J4

Dózsa György út 41
(wejście od Hősök tere)

linia 1: Hősök tere

trolejbusy 72, 75, 79

20, 30, 105

www.szepmuveszeti.hu

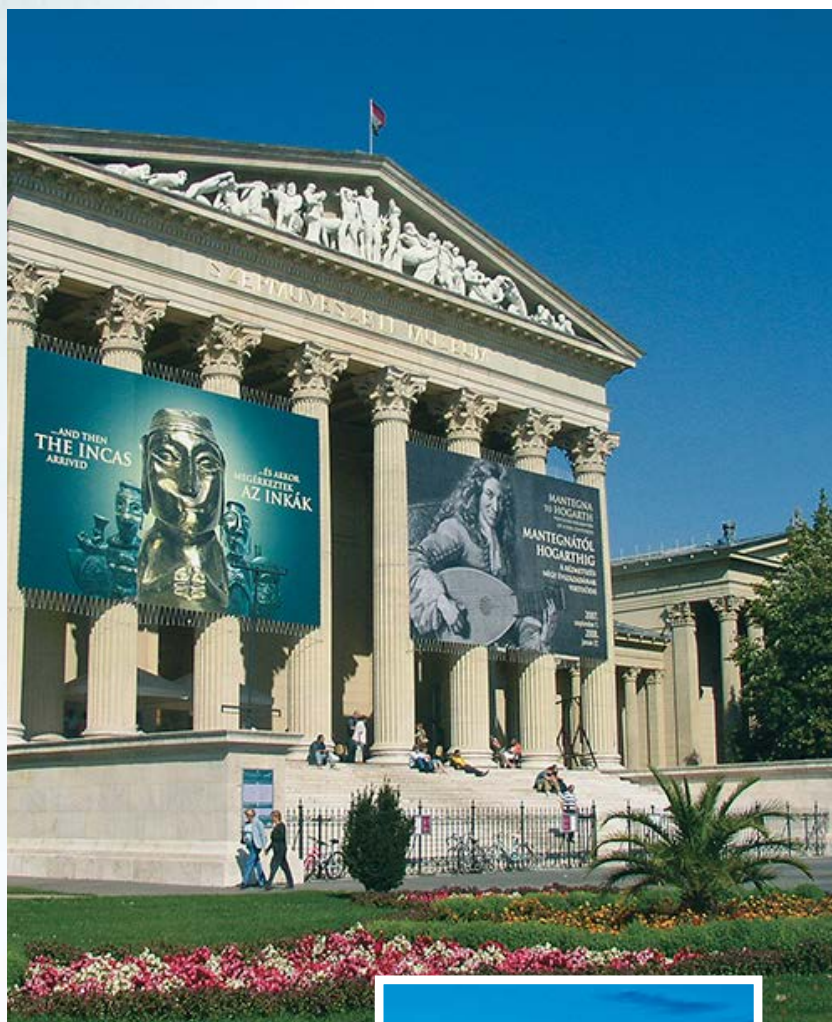
wt.–nd. 10.00–18.00

N 1800 Ft, U 900 Ft

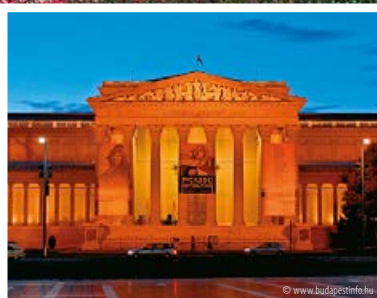
Neoklasycystyczny budynek usytuowany obok pomnika Milenium, zaprojektowany przez A. Schickendanza i F. Herzoga. Od 1906 r. mieści zbiory muzealne. Początki tej instytucji sięgają 1870 r., kiedy państwo zakupiło kolekcję rodziny Esterházych.

Dziś muzeum gromadzi bogate zbiory, począwszy od sztuki starożytnego Egiptu, a skończywszy na sztuce najnowszej. Najsłynniejsza jest kolekcja malarstwa włoskiego, a perłą galerii jest niedokończony obraz Rafaela, zwany „Madonną Esterházych”. W dziale włoskim można zobaczyć dzieła tej rangi malarzy, co Tycjan, Tintoretto, Tiepolo i Veronese. W kolekcji malarstwa niderlandzkiego i flamandzkiego na pierwszym miejscu wypada wymienić *Kazanie św. Jana Chrzciciela* Pietera Breughla, a także przypisywany Rembrandtowi *Sen św. Józefa* oraz *Portret kobiety* Vermeera. Poza tym obejrzymy płótna znanego z *Sądu Ostatecznego* Memlinga czy van Dycka. Bogato reprezentowane jest malarstwo hiszpańskie (np. siedem obrazów El Greca, *Chłopi przy stole* Velázqueza i *Dziewczyna z dzbanem* Goi). Osobne sale są poświęcone malarstwu niemieckiemu, angielskiemu i francuskiemu. Chlubę muzeum stanowi kolekcja rysunku i grafiki, obejmująca szkice Leonarda da Vinci, rysunki Rembrandta oraz grafiki Dürera, Cranacha, Delacroix, Daumiera i Toulouse-Lautreca. Oddzielny dział stanowi sztuka XIX i XX w. Bogato są tu reprezentowane dzieła francuskich mistrzów przełomu wieków: Maneta, Moneta, Renoira, Toulouse-Lautreca. Z dzieł późniejszych nie sposób nie wymienić akwareli Picassa *Matka z dzieckiem* oraz *Weroniki* Kokoschki. Kolekcję uzupełniają rzeźby Rodina i Meuniera.

© www.budapestinfo.hu

Muzeum Sztuk Pięknych
Fasadę główną zdobi bogato
rzeźbiony tympanon.

© www.budapestinfo.hu

Kup książkę

115

Poleć książkę

BUDAPESZT

89

**Muzeum Sztuki Stosowanej
(Muzeum Rzemiosła Artystycznego)**
(Iparművészeti Múzeum)

9 H8

Üllői út 33–37

linia 3: Ferenc körút

4, 6

www.imm.hu

wt.–nd. 10.00–18.00

N 2000 Ft, U 1000 Ft

Perła węgierskiej secesji. Wzniesiony przez twórcę stylu narodowego Ödöna Lechnera oraz Gyulę Pártosa w latach 1893–96 budynek pokrywa ukochana przez Lechnera majolika oraz kolorowy pirogranit z fabryki Zsolnaya, a węgierskie motywy ludowe mieszają się tu z elementami architektury orientalnej.

Najbardziej charakterystyczna część budynku to wznoszący się na podobieństwo wieży i przykryty kolorową kopułą środkowy ryzalit (część budynku wysunięta do przodu na wysokości wszystkich kondygnacji), którego dolna część stanowi hol głównego wejścia. W środku niezwykle wrażenie robi wielki, przykryty przeszklonym dachem dziedziniec oraz krużganki, przywodzące na myśl architekturę Indii i krajów arabskich. W salach prezentowane jest węgierskie rzemiosło artystyczne: snycerka i meblarstwo, przemysł tekstylny, płatnerstwo, ceramika i szkło. Obok ekspozycji stałej w budynku zawsze można natrafić na wiele wystaw czasowych, prezentujących zarówno historyczne, jak i współczesne wzornictwo węgierskie.

90

**Muzeum Sztuki
Wschodnioazjatyckiej**
(Hopp Ferenc Kelet-Ázsiai Művészeti Múzeum)

5 15

Andrássy út 103

linia 1: Bajza út

105

www.hoppmuzeum.hu

wt.–nd. 10.00–18.00

N 800 Ft, U 400 Ft

Ferenc Hopp (1833–1919) był węgierskim podróżnikiem i kolekcjonerem, mecenasem sztuki, który swą posiadłość oraz swoje zbiory z podróży na Daleki Wschód zapisał państwu w testamencie. Zbiory te stały się podstawą kolekcji muzealnej. Obecnie z powodu wielkiej liczby eksponatów w budynku przy alei Andrássyego są prezentowane jedynie wystawy czasowe, natomiast kolekcję przeniesiono do pobliskiego muzeum imienia innego podróżnika – **75** Györgya Rátha.

91

Muzeum Sztuki Współczesnej
(Ludwig Múzeum – Kortárs Művészeti Múzeum)

Komor Marcell utca 1

1, 2, 4, 6, 21, 24

www.ludwigmuzeum.hu

wt.–nd. 10.00–18.00
(wystawy czasowe do 20.00)

N 1300 Ft, U 600 Ft

W środku można obejrzeć wystawy czasowe żyjących artystów oraz stałą ekspozycję węgierskiej i zagranicznej sztuki nowoczesnej, podarowaną przez Irene i Petera Ludwigów – magnatów przemysłowych z Niemiec. Ozdobą kolekcji są dwa płótna Picassa, dzieła Andy'ego Warhola, Richarda Hamiltona i Yoko Ono oraz potężne nożyce mieszkającego w Monachium gruzińskiego artysty Gia Edzgeweradzego.

© Sanyete | Dreamstime.com

Muzeum Sztuki Stosowanej

Jeden z najpiękniejszych secesyjnych budynków w Budapeszcie.

© www.budapestinfo.hu

Muzeum Sztuki Współczesnej

Niezwykłym dziełem są tu nawet schody.

Muzeum Sztuki Współczesnej

Oryginalny taras nad wejściem do muzeum.

© www.budapestinfo.hu

103

Opera (Węgierska Opera Państwowa) (Magyar Állami Operaház)

5 G6

Andrássy út 22

linia 1: Opera

4, 6

105

www.opera.hu,
www.operavisit.hu

kasy czynne: pn.–sb. od 11.00
do początku spektaklu lub do
17.00, nd. i św. od 16.00 do
początku spektaklu; zwiedzanie
codz. 15.00 i 16.00

zwiedzanie obiektu
N 2900 Ft, U 1900 Ft

Budowany przez prawie 10 lat (1875–84) neorenesansowy gmach opery to dzieło życia Miklósa Ybla. Jego mocno rozczłonkowaną fasadę zdobią arkady, kolumny i rzeźby. Charakterystyczny arkadowy podjazd pamięta czasy, gdy odźwierni pomagali wysiąść z powozów eleganckim damom. Po obu stronach uświetniają go pomniki Franciszka Liszta i Ferencza Erkelą, dłuta Lajosa Stróbla. Na pierwszym piętrze królują muzy: komedii – Talia, poezji miłosnej – Erato, tańca – Terpsychora oraz tragedii – Melpomena. Na balustradzie balkonu na drugim piętrze ustawiono posągi szesnastu wybitnych kompozytorów operowych, m.in.: Glucka, Mozarta, Verdiego i Wagnera. Drugi od prawej stoi Stanisław Moniuszko.

Foyer opery zdobią freski B. Székelya, z wyobrażeniami muz i geniuszy. Autorem malowideł ściennych na piętrze, przedstawiających muzyczne przygody bogów greckich oraz muzy i syreny, jest M. Than.

Słynna z urody jest też zbudowana na planie podkowy i zdolna pomieścić 1100 melomanów widowia, obficie zdobiona złotem i purpurą. Uznaje się ją za jedną z najpiękniejszych sal operowych świata. Wielki plafon K. Lotza przedstawia Apolla przygrywającego bogom na Olimpie. Swego czasu zaopatrzona w scenę obrotową, zapadnię i wiele innych urządzeń technicznych budapeszteńska opera uchodziła za najnowocześniejszą na świecie.

Węgierska Opera Państwowa cieszy się ogromnym powodzeniem. Bilety są wyprzedawane z miesięcznym wyprzedzeniem. Od niedawna można je kupować także na stronie internetowej opery. Są one dość drogie: w zależności od miejsca zapłacimy 2000–6000 Ft; za ok. 1000 Ft można kupić bilet na trzeci balkon, czyli „jaskółkę”. Niestety do budynku wchodzi się wówczas bocznymi drzwiami od ulicy Dalszínház i nie można podziwiać ozdobnego foyer.

104

Pałac Dreschlera (Dreschler-palota)

5 G6

Andrássy út 25

linia 1: Opera

trolejbusy 70, 78

105

Imponujący pałac wznoszący się naprzeciwko **103 Węgierskiej Opery Państwowej**. Nazwany tak od znajdującej się niegdyś na parterze kawiarni (Dreschler-kávéház). Jest to dzieło Ödöna Lechnera i Gyuli Pártosa z 1883 r. Do niedawna mieściła się tu Państwowa Szkoła Baletowa.

Opera

Neorenesansowa fasada główna.

© Szabol Gabor | Shutterstock.com

Opera

Wykończona z wielkim przepychem widownia.

© T photography | Shutterstock.com

Kup książkę

127

Poleć książkę

BUDAPESZT

126

Pływalnia im. Alfréda Hajósa

2 D3

(Hajós Alfréd Nemzeti Sportuszoda)

Margit-sziget

4, 6

26

pn.–pt. 6.00–15.50,
sb.–nd. 6.00–17.50

Charakterystyczny budynek z czerwonej cegły wzniesiony w latach 30. XX w. na Wyspie Małgorzaty według projektu dzisiejszego patrona obiektu – zdobywcy dwóch złotych medali w pływaniu na pierwszych igrzyskach w Atenach w 1896 r. Marmurowe tablice w holu upamiętniają węgierskich pływaków olimpijczyków. Pływalnia jest dziś wykorzystywana zarówno przez sportowców, jak i amatorów. W kompleksie krytych i otwartych basenów są rozgrywane zawody w pływaniu, piłce wodnej i skokach do wody. Dostępna jest także sauna. W pobliżu znajdują się korty tenisowe oraz kino pod gołym niebem.

127

Pocztowa Kasa Oszczędności

4 F6

(Postatakarékpénztár)

Hold utca 4

linia 2: Kossuth Lajos tér

2; trolejbusy 70, 78

15

Aby zobaczyć fronton jednej z architektonicznych legend miasta, arcydzieła węgierskiej secesji, musimy wejść w uliczkę Hold, obok placu Wolności. Tu, pod nr. 4, na początku XX w. mieściła się Pocztowa Kasa Oszczędności, dziś – oddział Banku Narodowego. Gmach zaprojektowali w latach 1900–01 Ödön Lechner i Sándor Baumgarten. O niezwykłym charakterze budynku zdecydowały przede wszystkim wykorzystane przez projektantów materiały zdobnicze: dekoracyjne płytki fajansowe, wielobarwne dachówki z fabryki Zsolnay, a także zaczerpnięta ze sztuki ludowej ornamentacja kwiatowa.

128

Promenada Dunakorzó

8 E7

(Dunakorzó)

linia 1: Vörösmarty tér

2, 7, 173

15, 8, 73, 78

Naddunajska promenada wiodąca od **68 mostu Łańcuchowego** do **67 mostu Elżbiety**. W okresie świetności Budapesztu, pod koniec XIX w., na tym odcinku nabrzeża stanął rząd luksusowych hoteli, m.in.: Carlton, Bristol, Hungária i Ritz. Do II wojny światowej w ich gmachach działało wiele kawiarni z rozległymi, wychodzącymi na Dunaj tarasami. Było to ulubione miejsce spotkań budapeszteńczyków. Grały tu najlepsze kapele cygańskie i jazz bandy, tutaj dochodziło do spotkań arystokratów i sławnych osobistości z przedstawicielami bohemy artystycznej. Wojna nie pozostawiła śladu po tamtym korso. Jego nastrój próbowano odtworzyć – szczególnie po 1989 r.

Pocztowa Kasa Oszczędności
Kryty barwną dachówką dach budynku.

© Vladislav Gajic | Shutterstock.com

Promenada Dunakorzó
Rzeźba „Mała Księżniczka”.

© bellena | Shutterstock.com

129 Rondo Kodálya

5 15

(Kodály körönd)

linia 1: Kodály körönd

105

Arcydzieło architektonicznej symetrii i jeden z najpiękniejszych placów stolicy. Każdej z jego czterech równych części patronuje inny węgierski bohater historyczny. Są nimi dwaj zwycięzcy w walkach z Turkami: Miklós Zrínyi i György Szondi, generał z czasów powstania Rakoczego – Botyán Vak oraz Bálint Balassi – pierwszy wielki poeta i żołnierz z XVI w.

Plac okalają cztery **kamienie** o półkolistych fasadach, spośród których wyróżnia się dom ze sgraffito Lajosa Rauschera i Bertalana Székelya oraz kutą bramą Gyuli Jungfera. W budynku po przekątnej, w dawnym apartamencie kompozytora, mieści się natomiast **95 Muzeum Zoltána Kodálya**.

130 Sala koncertowa Pesti Vigadó

8 E7

(Pesti Vigadó)

Vigadó tér 2

linia 1: Vörösmarty tér

16, 105

www.vigado.hu

galeria: 10.00–19.30,
pn. zamkn.N 2000 Ft, U 1200 Ft;
galeria: N 800 Ft, U 500 Ft

Wznosi się przy naddunajskim korso (**128 promenada Dunakorzó**). Została zbudowana w stylu romantycznym w 1865 r. Gościła m.in. takich wykonawców jak Liszt, Mahler czy Wagner. Na nowo otworzono ją w 1980 r. i choć z początku dały się słyszeć narzekania na złą akustykę, sala szybko wrosła w życie kulturalne miasta. Co roku odbywa się tu sylwestrowa rewia transmitowana przez telewizję. W zrekonstruowanym budynku mieszczą się też restauracja i ceniona galeria sztuki.

131 Sikló

7 F7

(Budavári Sikló)

Clark Ádám tér, Budai Vár

19, 41

4, 16, 86

codz. 7.30–22.00
(poza nieparzystymi
poniedziałkami)w jedną stronę: N 1100 Ft,
U 650 Ft; w obie strony:
N 1700 Ft, U 1100 Ft

Kolejka zębata, która co dzień z **113 placu Adama Clarka** wwozi na Górę Zamkową setki turystów chcących poznać budańskie zabytki, sama przedstawia już wartość zabytkową. Po raz pierwszy pokonała przeszło stumetrową trasę ponad 140 lat temu, 2 marca 1870 r. Do jej otwarcia przyczynił się Ödön Széchenyi – syn „najlepszego z Węgrów”, Istvána Széchenyiego – który chciał zapewnić szybki i tani transport na Wzgórze Zamkowe. Elektryczną dziś kolejkę napędzał początkowo silnik parowy. Do czasów obecnych nie uległ natomiast zmianie system pracy dwóch zabytkowych wagoników, które w tym samym momencie ruszają w przeciwnych kierunkach. Podróż kolejką trwa zaledwie 2–3 minuty...

Pesti Vigadó

© Pexold | Shutterstock.com

Sikió

Zabytkowa kolejka łącząca plac Adama Clarka i Górę Zamkową.

© Aleksandar Iasevski | Shutterstock.com

PROGRAM PARTNERSKI

GRUPY WYDAWNICZEJ HELION

1. ZAREJESTRUJ SIĘ
2. PREZENTUJ KSIĄŻKI
3. ZBIERAJ PROWIZJĘ

Zmień swoją stronę WWW
w działający bankomat!

Dowiedz się więcej i dołącz już dzisiaj!

<http://program-partnerski.helion.pl>

GRUPA WYDAWNICZA

 Helion SA

Przewodniki-Celowniki to nowatorskie publikacje turystyczne, opisujące najciekawsze miasta i regiony Europy. Ich wyróżnikiem są dokładne mapy oraz zwięzłe, przygotowane w formie leksykonu i ilustrowane zdjęciami opisy atrakcji turystycznych.

Nowe przewodniki dają swobodę podczas zwiedzania, wolność i niezależność podczas wycieczek i podróży. Pozwalają w prosty sposób odnajdywać w terenie interesujące miejsca i identyfikować obiekty. Mapa, tekst i zdjęcia uzupełniają się i tworzą wzajemnie powiązaną całość, która sprawi, że samodzielna wędrówka po mieście stanie się prawdziwą przyjemnością!

Budapeszt

Przewodnik-Celownik Budapeszt to:

- Atlas centrum miasta 1:12 500
- Alfabetyczny leksykon
162 największych
atrakcji turystycznych
- Ponad 150 kolorowych fotografii
- Zwięzłe informacje praktyczne
- Przejrzysty system odsyłaczy

... a wszystko po to, by w nieskrępowany sposób cieszyć się Budapesztem, bezbłędnie trafiać do wybranych przez siebie celów, ułożyć własny plan zwiedzania, poznać i zobaczyć największe atrakcje miasta.

(Nr katalogowy: 25078)

Księgarnia internetowa:
<http://bezdroza.pl>

Zamówienia telefoniczne:

0 801 339900

0 601 339900

ISBN 978-83-283-0070-5

9 788328 300705 >

Sprawdź najnowsze promocje:

• <http://bezdroza.pl/promocje>

Przewodniki najchętniej czytane:

• <http://bezdroza.pl/bestsellery>

Zamów informator podróżniczy:

• <http://bezdroza.pl/newsletter>

Helion SA

ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice

tel.: 32 230 98 63

e-mail: bezdroza@bezdroza.pl

<http://bezdroza.pl>

Cena 32,90 zł